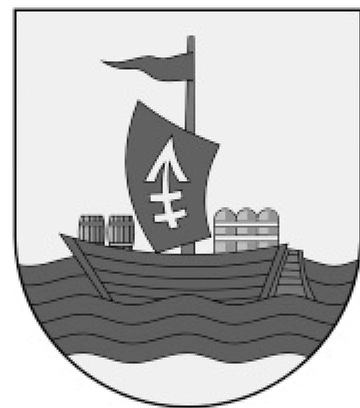
КРЫВІНКА

ТРАВЕНЬ
№8 (216)
2018 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

НАША ЖЫЦЦЁ

АГРАГАРАДОК ДВОР НІЗГАЛАВА ГІНЕ

На сайце бешанковіцкага райвыканкама ёсць спіс аграгарадкоў Бешанковіцкага раёна. І перадапошнім у тым спісе па даце заснавання пад нумарам 11 стаіць Двор Нізгалава. Дата стварэння аграгарадка пазначана як 2010 год. Але праз восем гадоў пасля ягонага ўзнікнення нічога не гаворыць пра тое, што гэты аграгарадок яшчэ жывы. Наадварот, прыкметы ягонага заняпаду відаць на кожным кроку.

Пачнём з таго, што адзіным грамадскім будынкам, які яшчэ больш менш спраўна функцыянуе, у Двор Нізгалаве застаецца мясцовы магазін. А вось суседні з ім шматфункцыянальны будынак, дзе раней месцілася і праўленне калгаса, і клуб, і спартовая зала, і бібліятэка, і яшчэ штосьці, згубіў амаль усе свае функцыі. Адзіная арганізацыя, якая яшчэ ім карыстаецца, – пошта. Праўда, яна бывае адчыненая толькі на пару гадзін. З яе закрыццём будынак выставяць на продаж, і нейкі "шчаслівец" за адну базавую велічыню набудзе шыкоўны двухпавярховы палац, будаўніцтва якога было завершана недзе ў 1982-83-м годзе былым старшынём былога калгаса імя Дзімітрава Уладзімірам Мядзведзкім.

Дрэвы на ўваходзе ў будынак былі пасаджаны мясцовымі камсамольцамі вечарам 8-га мая 1985-га года да 40-годдзя памятнай даты. Зараз дрэвы раскашуюць, прыгожа аздабляючы ўваход. А вось у цяністым старым парку слядоў цывілізацыі не адчуваецца. Спартовая пляцоўка былой школы цалкам парасла травой. На ёй ляжыць вялізны кедравы корань.

Пра тое, што аграгарадок у заняпадзе, яскрава сведчаць і жылыя дамы ў самым цэнтры вёскі. І аднапавярховыя, і шматпавярховыя аказаліся нікому не патрэбнымі. Два двухпавярховікі і адна сядзібная хата насупраць будынка былога праўлення зіяюць чорнымі праваламі вокнаў.

Прыходзіць у поўную непрыгоднасць панскі палац 18-га стагоддзя. Чаго ён толькі не пабачыў за сваё жыццё! За савецкімі часамі тут месцілася школа, бібліятэка, музей... Летась на аукцыёне яго за адну базавую набыў нейкі мінскі прадпрымальнік. Набыў – і згінуў з канцамі. За цэлы год у будынку анічога цікавага не адбылося. І калі фасад будынка яшчэ вабіць вока, то зваротны бок яўна патрабуе рамонту. А раней, гадоў пяць таму, сюды яшчэ заязджалі экскурсіі, у будынку функцыянаваў музей.

Месца, дзе размешчана вёска, вельмі прыгожае. Усё патанае ў квецені старога калгаснага сада. Дрэвам больш 50 гадоў, а як яны цвітуць! А якія краявіды адкрываюцца ад панскага палаца! Пан умеў выбраць месца жыхарства. Але людзі данішчаюць тое, што пашкадаваў час. Ад яловай алеі, што пры сядзібе, засталася толькі невялікая частка. Яна зараслая, недагледжаная, як і ўвесь парк.

Насцярожвае тое, што на аб'ектах, што ўваходзяць у Спіс гістарычна-культурных каштоўнасцяў, знікаюць ахоўныя шыльды, якія з такімі цяжкасцямі тут з'явіліся.

Калі на панскай кухні такая шыльда яшчэ вісіць, то на самой сядзібе яе ўжо няма. На аблупленых сценах можна знайсці толькі ейнае месца.

Хутка вясна зробіць сваю справу. Панская сядзіба патоне ў густой траве, і вялізны быльнёг, як мінулагодні, што выторкваецца тут на кожным кроку, зноў паўстане помнікам вёсцы Двор Нізгалава лукашэнкаўскіх часоў.

Г.Станкевіч

****

Дзьмухаўцоў залатое віно –
чарак безліч на полі
хтось укоптар наліў
ці ад шчодрасьці, ці дзеля жарту.
Адшукалі і рассмакавалі яго
мае пчолы,
і цягаюць зь відна да цямна
ў родны вулей упарта.

Самі сталі, нібы дзьмухаўцы,
залацістыя звонку,
не пазнаеш: пчала – не пчала,
невядомае нешта.
Я ляжу ў дзьмухаўцах,
паміж небам блакітным і сонцам,
пчолы поряць віном,
і яно ап'яняе дарэшты.

Колькі часу прайшло – невядома.
Бязьмежжа… Бясконцасьць…
Пчолы ў вырай кудысь паляцелі,
і справа з канцамі.
Ноч прыйшла на Зямлю,
зачыніліся стомлена сонцы,
толькі зоры ўгары
залатымі гараць дзьмухаўцамі.

Г.Станкевіч

ЭКАЛОГІЯ

ЗАГІНЕ КАЛЯ 200 ГА ЛЕСУ

Праз будаўніцтва Бешанковіцкай ГЭС у зону затаплення трапіць 223,65 га ляснога фонду. А значыцца, загіне 176,79 га пакрытых лесам зямель, у тым ліку 11,17 га (6,32%) асабліва каштоўных расьлінных згуртаваньняў, гаворыцца ў справаздачы аб ацэнцы ўзьдзеяньня на навакольнае асяродзьдзе будаўніцтва Бешанковіцкай ГЭС на Заходняй Дзьвіне.

"Акрамя таго, будзе затоплена 10,55 га ляснога фонду, разьмешчанага на асабліва ахоўваных тэрыторыях", – папярэджваюць аўтары справаздачы

Паведамленьне аб пачатку грамадзкага абмеркаваньня справаздачы аб ацэнцы ўзьдзеяньня на навакольнае асяродзьдзе будаўніцтва Бешанковіцкай ГЭС на Заходняй Дзьвіне было апублікаванае 5 траўня ў віцебскай раёнцы "Жыцьцё Прыдзьвіньня".

Грамадзкае абмеркаваньне справаздачы працягнецца 30 каляндарных дзён, да 3 чэрвеня 2018 году.

Але заявы аб праве ўдзельнічаць грамадзкіх слуханьняў альбо экалягічнай экспэртызы трэба пасьпець падаць цягам 10 працоўных дзён з моманту апублікаваньня паведамленьня (ад 5 траўня). Заявы, пададзеныя пазьней гэтага тэрміну, разглядацца ня будуць, гаворыцца ў паведамленьні.

Удакладняецца, што са справаздачай аб ацэнцы ўзьдзеяньня на навакольнае асяродзьдзе (АУНА) можна азнаёміцца ў фае прадпрыемства "Віцебскэнэрга" (вул. Праўды, 30) і што сама справаздача будзе апублікаваная на афіцыйным сайце прадпрыемства і на сайце Віцебскага райвыканкаму. Але дагэтуль (12 траўня) дакумэнты на згаданых рэсурсах не зьявіліся. Спасылкі на дзьве кнігі справаздачы АУНА ўдалося адшукаць на старонцы "ВКонтакте" Бешанковіцкага райвыканкаму.

Адзначым, што паводле афіцыйнага паведамленьня, РУП "Віцебскэнэрга" выступае ня толькі ў якасьці заказчыка будаўніцтва Бешанковіцкай ГЭС, але і органам, які прымае рашэньне аб дазволе на будаўніцтва.

Будаўніцтва каскаду гідраэлектрастанцый на Заходняй Дзьвіне ажыцьцяўляецца ў адпаведнасьці зь дзяржаўнай комплекснай праграмай, у межах рэалізацыі якой ужо пабудаваныя Полацкая ГЭС магутнасьцю 21,75 МВт і Віцебская ГЭС магутнасьцю 40 МВт. Паміж імі і плянуюць пабудаваць Бешанковіцкую.

Яе меркаваная магутнасьць будзе складаць 25–30 мВт. Праектная выпрацоўка электраэнэргіі для сярэдняга па воднасьці году – 130 млн. кВт•ч.

"Мэтазгоднасьць будаўніцтва Бешанковіцкай ГЭС абумоўленая магчымасьцю больш поўнага выкарыстаньня энэргетычнага патэнцыялу ракі Заходняя Дзвіна, замяшчэньнем імпартаванага газу ў паліўна-энэргетычным балянсе краіны, магчымасьцю работы ГЭС у пакрыцьці сутачных пікавых нагрузак", – гаворыцца ў справаздачы.

Будаўніцтва ГЭС пачнецца ў 2019-м

Пад будаўніцтва Бешанковіцкай ГЭС разглядаюць участак ракі ад Бешанковічаў да вёскі Гнязьдзілава. Комплекс збудаваньняў будзе складацца з гідравузлу, вадасховішча, ЛЭП, сувязі і пад'язной аўтадарогі. Гідравузел плошчай 10,5 га пабудуюць у раёне вёскі Мількавічы на тэрыторыі Бешанковіцкага і Шумілінскага раёнаў. Вадасховішча зойме 1 тыс. 696 га (у тым ліку Віцебскага раёну).

Будаўніцтва гідраэлектрастанцыі мяркуюць пачаць у 2019 годзе і скончыць праз 4-5 год. Тэрмін эксплюатацыі – 75 гадоў.

"Падчас будаўніцтва Бешанковіцкая ГЭС будзе пастаянным буйным спажыўцом цэмэнту, гранітнага друзу ды іншых будаўнічых матэрыялаў, выробленых індустрыяй Рэспублікі Беларусь", – сцьвярджаюць аўтары справаздачы.

"Да 85% будаўніча-мантажных працаў могуць быць выкананы беларускімі арганізацыямі, якія атрымалі досьвед падобных працаў на будоўлях Гродзенскай, Полацкай, Віцебскай ГЭС", – дадаецца.

Справаздача аб ацэнцы ўзьдзеяньня на навакольнае асяродзьдзе распрацаваная супрацоўнікамі Цэнтральнага навукова-дасьледчага інстытуту комплекснага выкарыстаньня водных рэсурсаў (Мінпрыроды), Навукова-практычнага цэнтру НАН Беларусі па біярэсурсах, Інстытуту экспэрымэнтальнай батанікі імя Купрэвіча НАН РБ ды іншымі адмысловцамі. Дзьве часткі справаздачы складаюць агулам 450 старонак тэксту, разьлікаў і схем.

Гэтак, у першай частцы справаздачы сцьвярджаецца, што "будаўніцтва праектаванай ГЭС істотна не паўплывае на водны балянс і гідралягічны рэжым". Больш таго, "вадасховішча Бешанковіцкай ГЭС значна павялічыць кармавую базу рыбнага статку і створыць на рацэ спрыяльныя ўмовы для разьвіцьця рыбаводных гаспадарак".

Аўтары справаздачы запэўніваюць, што будаўніцтва станцыі не прадугледжвае ніякага транспамежнага ўзьдзеяньня.

Ацэнка: "узьдзеяньне высокай значнасьці"

Між тым, у выніковай частцы другой кнігі справаздачы гаворыцца, што "ў працэсе будаўніцтва і функцыянаваньня Бешанковіцкай ГЭС магчымы пэўны прэсінг на існыя прыродна-тэрытарыяльныя комплексы". Агульная ацэнка значнасьці ўзьдзеяньня будаўніцтва на навакольнае асяродзьдзе вызначаецца аўтарамі як "узьдзеяньне высокай значнасьці".

"Такім чынам, узьдзеяньне Бешанковіцкай ГЭС будзе заключацца ў страце наземных экасыстэм, прыдатных для пражываньня наземных жывёлаў, будзе выяўляцца ў істотнай фрагмэнтацыі ўгодзьдзяў у сувязі з затапленьнем, што ўзмацніць падзелы папуляцый і будзе стымуляваць утварэньне астраўных месцаў пражываньня", – папярэджваюць навукоўцы ў справаздачы.

Паводле падлікаў, у выніку будаўніцтва Бешанковіцкай ГЭС у зону затапленьня трапіць 223,65 га ляснога фонду. А значыцца, загіне 176,79 га пакрытых лесам зямель, у тым ліку 11,17 га (6,32%) асабліва каштоўных расьлінных згуртаваньняў. Акрамя таго, будзе затоплена 10,55 га ляснога фонду, разьмешчанага на асабліва ахоўваных тэрыторыях.

"Калі разглядаць зону максымальнага затапленьня (умоўна будзе затапляцца адзін раз у 30 гадоў), а плошча гэтага

(працяг на стар. 2)

ЭКАЛОГІЯ

(пачатак на стар. №1) абшару будзе складаць 716,42 га, дык загіне 586,51 га пакрытых лесам зямель", – гаворыцца ў справаздачы.

У дакумэнце разглядаюцца таксама магчымыя пагрозы іхтыяфаўне, энтакомплексам, патэнцыйныя біялягічныя забруджваньні, і г.д.

Дакумэнт патрабуе сур'ёзнага вывучэньня адмыслоўцамі, эколягамі і неабыякавымі грамадзянамі. Нагадаем, грамадзкае абмеркаваньне праекту працягнецца да 3 чэрвеня.

Калі 18 траўня ў Генадзя Шведава, старшыні Бешанковіцкага райсавету дэпутатаў, запыталіся наконт Бешанковіцкай ГЭС, ён адказаў так: "Гэтая лічба нейкая няправільная, узятая з паветра. Ну, 100 гектараў лесу там ніяк ня будзе. Трэба ўважліва глядзець. А што там у справаздачы сказана – што кепска будзе? Я ня маю такой інфармацыі пра лес. Наогул, пакуль абмеркаваньне не прайшло, камэнтароў даваць ня буду", – сказаў Шведаў.

На пытаньне, навошта нам ГЭСы, калі будуем у Астраўцы АЭС, дэпутат папрасіў нас "вярнуцца ў гісторыю".

"У нас раней на рачулках і азёрах стаялі маленькія электрастанцыі. Цяпер яны замарожаныя, але яны ёсьць. Слухайце, а чым Дзьвіна стане горш, калі будзе даваць электрычнасьць? Кажаце, што хопіць ад АЭС? Гэта ўжо іншае пытаньне. Але думаю, што для нас будаўніцтва ГЭС будзе дабром", – падсумаваў Генадзь Шведаў.

Зьміцер Міраш
"Віцебская вясна"

ПРАВАПАРАДАК

УКРАЛА ГРОШЫ

Падзеі, пра якія пойдзе размова, надарыліся ў адной з медыцынскіх устаноў Бешанковіцкага раёна.

На лячэнні ў бальніцы знаходзілася адна маладая дзяўчына. Пэўна, яе лячэнне ішло паспяхова, бо пацыентка бадзялася па калідоры аддзялення ўстановы аховы здароўя без пэўных мэтаў. І думкі ў ёйнай галаве блукалі, відаць, самыя розныя. Мабыць, ёй хацелася як мага хутчэй разбагацець. А таму, калі пацыентка ўбачыла адкрытымі дзверы службовага памяшкання ў якім захоўваліся асабістыя рэчы медыцынскіх работнікаў, яна вырашыла наведацца туды, каб рэалізаваць свой план па абагачэнню.

Безперашкодна трапіўшы ў службовае памяшканне, дзяўчына неадкладна пачала правяраць кашалькі на наяўнасць грошай. У адной сумцы цікавага не было нічога, але ў другой яна натрапіла на кашалёк з грашыма.

Пацыентка дзейнічала, як вопытны злачынец: яна вырашыла ўзяць толькі адну з купюр, каб гаспадыня нічога не западозрыла. Але медыцынская сястра, чые грошы зніклі, мела не столькі шмат гатоўкі, каб не весці ёй лік. Яна хутка спахапілася, абшукала ўсе свае рэчы і кішэні і, не знойдучы купюру, звярнулася ў міліцыю.

Зразумеўшы чым скончыцца справа, пацыентка падкінула ўкрадзеную купюру назад у службовае памяшканне, але гэта яе не выратавала.

Следча-аператыўная група, якая прыбыла неўзабаве, знайшла падкінутую купюру. Падазрэнні адразу ж упалі на дзяўчыну, якая прызналася ў зробленым і спадзявалася на паблажку. Але за свае ўчынкі яна ўсё ж будзе адказваць.

Як распавяла на старонках раённай газеты "Зара" Вікторыя Логінава, следчы РАСК, у дачыненні да дзяўчыны распачата крымінальная справа па ч. 1 арт. 205 КК Рэспублікі Беларусь - крадзеж.

Супрацоўнікі Бешанковіцкага раённага аддзела Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь звяртаюцца да ўсіх грамадзян з просьбай не пакідаць свае асабістыя рэчы без нагляду, каб пазбегнуць падобных выпадкаў.

М.Васільеў

НАВІНЫ СПОРТУ

ТРОШКІ ПРА ФУТБОЛ

19-га траўня 2018 года распачаўся чэмпіянат Віцебскай вобласці па футболе. Усе ўдзельнікі, як і ў мінулыя гады, будуць падзеленыя на дзве падгрупы — заходнюю і ўсходнюю. Толькі каманды Бешанковіцкага раёна няма ні там, ні там...

За два апошнія гады мы прывыклі ўжо, што ў чэмпіянаце вобласці выступае і каманда з Бешанковічаў. Як і ў любога навічка, у яе праблем хапала, але летась каманда выглядала нядрэнна, а ў многіх гульнях гуляла на роўных з вопытнымі клубамі.

Што ж адбылося сёлета? Не знайшліся 400 рублёў для першапачатковага ўзносу? (Агульная сума складае 1 400 рублёў.) У камандзе не хапіла легіянераў? Адмовіліся выступаць ключавыя гульцы? Новы старшыня райвыканкама Андрэй Булаўкін аказаўся не футбалістам?

Пытанняў нямала, але на іх, думаецца, загатоўленыя вычарпальныя адказы. Але ж як адкажа кіраўніцтва раёна на пытанні, на якія адказу проста не можа быць:

1. Чаму ў выміраючым Бешанковіцкім раёне не папулярызуецца футбол – адна з самых відовішчных гульняў на планеце?

2. Чаму ў нашым раёне многім чыноўнікам, якія атрымоўваюць салідныя аклады, напляваць на здароўе нацыі, падрастаючага пакалення?

3. Нарэшце, чаму ў Шуміліне, Гарадку, Сянне, Талачыне, Дуброўне, Лепелі, Чашніках, Паставах, Глыбокім, Мёрах сёння ёсць футбольныя каманды для ўдзелу ў чэмпіянаце вобласці, а ў Бешанковічах няма?

P.S. Віцебская абласная "Федэрацыя футбола" інфармуе, што 9 чэрвеня 2018г. з 9-00 да 14-00 у горадзе Віцебску на штучным полі ЦСК па адрасе: праспект Люднікава, 12 пройдзе вялікі сямейны фестываль масавага футбола "Тата, мама, я – футбольная сям'я". Маляўнічае спартыўнае свята збірае сяброў з усяго Віцебскага рэгіёну. Удзельнікам фестывалю гарантавання майка з сімволікай АБФФ і фестывалю, кожнай сям'і-удзельніцы у падарунак футбольны мяч. Лік сямей-удзельніц абмежаваны, спяшайцеся быць у іх ліку.

Г.Станкевіч

НАША ЖЫЦЦЁ

БАЧЭЙКАВА: ГІСТОРЫЯ І СУЧАСНАСЦЬ

Упершыню паселішча пісьмова ўзгадваецца ў 1460 годзе як уласнасць Яшкі Ямантавіча, які перадаў яго ў спадчыну сыну Сямёну Ямантавічу-Падбярэзскаму. Уладарылі ім браты Рыгор і Іван Яцкавічы, а пасля амаль чатыры стагоддзі гаспадарыў вядомы род Цеханавецкіх.

З 1694 года і да пачатку XIX стагоддзя Бачэйкава мела статус горада. Іншаземныя ворагі двойчы спусташалі яго, але кожны раз сядзібы аднаўляліся. Дзейнічалі суконная фабрыка, збройная і карэтная майстэрні, гонтавы, ганчарны, вінакурны і піваварны заводы, прыстань на рацэ Уле.

У выніку другога падзелу Рэчы Паспалітай тут размясціўся цэнтр воласці Лепельскага павета Полацкай, а пазней Віцебскай губерні Расійскай імперыі. Адкрыліся мястэчковая бальніца, пачатковая школа для сялянскіх дзяцей. Тройчы на год ладзіліся багатыя кірмашы, на якія з'язджаліся купцы з наваколля.

З 1924 года Бачэйкава — цэнтр сельсавета. У 30-я гады мінулага стагоддзя яго статус панізілі да вёскі. З пачатку масавай калектывізацыі арганізаваўся калгас, які рэарганізаваны ў ААТ «Бешанковічы аграсэрвіс». Яно ўвабрала ў сябе пяць гаспадарак і стала найбольш буйным, але далёка не лепшым аграпрадпрыемствам раёна. Турбуе недахоп механізатараў і жывёлаводаў. Дзеля паляпшэння эканамічнага стану з мінулага года калектыў працуе па праграме аздараўлення. Летась ад кожнай з 3600 кароў атрымана амаль па 4 тысячы кілаграмаў малака.

Сёння Бачэйкава — аграгарадок, у якім дзейнічаюць Бешанковіцкае ПМС, ДРБУ № 52, участак ЖКГ, амбулаторыя, бальніца сястрынскага догляду, сярэдняя школа, Дом культуры, бібліятэка. Аднаўляецца царква Перамянення Гасподняга.

У школьным гістарычным музеі сабраны ўнікальныя экспанаты пра гісторыю і слынных асоб Бачэйкава. Адзін з іх — Сцяпан Асташкевіч, камендор крэйсера «Аўрора». Пасля рэвалюцыйных падзей у Пецярбургу на пачатку мінулага стагоддзя матрос вярнуўся ў родныя мясціны і працаваў бухгалтарам у Бачэйкаўскім дзіцячым доме. У апошнюю вайну змагаўся з фашыстамі на фронце. У баі пад Чэбаксарамі атрымаў цяжкае раненне. Не дажыў да пераможнага мая 1945 года. Унучка яго Вольга Цярэшчанка амаль тры дзесяцігоддзі кіруе педагагічным калектывам і выкладае матэматыку. Яе дом на вуліцы, названай у гонар дзеда, — камендора Сцяпана Асташкевіча.

Дырэктарам гэтай школы была яе маці — Соф'я Гарадзецкая. Настаўніцкую дынастыю працягвае сын Сяргей Цярэшчанка. Пасля заканчэння Віцебскага дзяржаўнага педуніверсітэта вярнуўся дамоў і выкладае ў школе гісторыю і грамадазнаўства. Двухгадовую Валерыю бацькі рыхтуюць да дзіцячага садзіка, які наведваюць тры дзясяткі выхаванцаў з Бачэйкава і суседніх сёл.

Цэнтральную плошчу аграгарадка ўпрыгожыў белакаменны будынак Спаса-Праабражэнскай царквы з ззяючымі на сонцы каляровымі купаламі, над якімі ўзвышаюцца крыжы. Настаяцелю храма іерэю Сяргею Дзяніншчу гаспадарка прадаставіла жылы дом. Трое дзяцей у сям'і бацюшкі. Насупраць храма — сельвыканкам. Побач — па-сучаснаму абдармантаваны харчовы міні-маркет.

Свежае малако, яйкі, свежаніну прапануюць руплівыя гаспадары Бачэйкава. На тэрыторыі сельсавета амаль сотня кароў у прыватных гаспадарoў. Гадуюцца цяляты, свінні, авечкі, розная птушка.

Сям'я Марыны і Віктара Протасаў трымае не толькі жывёлу, але і пчальнік. Старэйшы сын Яўген служыць у арміі, малодшы Дзіма — пяцікласнік. З бацькамі ў доме дачка Таццяна з трохгадовым сыночкам Арцёмкам. Яна вучыцца на рэжысёра ў Віцебску і ў Доме культуры кіруе народным фальклорным гуртом «Крыніца», старэйшая ўдзельніца якога 82-гадовая Надзея Ганусевіч пераджыла вайну, цудоўна спявае і складае песні, піша казкі.

Дзевяностапяцігадовы Міхаіл Зайцаў з вёскі Высокая Гара, да якога завіталі, расказаў, як у нямецка-фашысцкую акупацыю партызаніў у атрадзе імя Грызадубавай брыгады Панамарэнкі. У Бачэйкаве стаяў варожы гарнізон. Народныя мсціўцы напалі на яго, і ў час бою Міхаіла Савельевіча прываліла сцяною. Сябры ўратавалі. Пасля вызвалення ён працаваў калгасным конюхам. З жонкаю выхавалі пяцёра сыноў і дачку. Малодшы Васіль даглядае бацьку.

Балючы след пакінула вайна ў лёсе амаль стагадовай Ніны Жыгала, якую не маглі не наведаць. Да драбніц усё з свайго доўгага веку яна памятае. Да вайны выйшла замуж і нарадзіла сына. Перад тым як гітлераўцы акупіравалі іх вёску Нізгалава, што побач з Бачэйкавам, муж Уладзімір па першай мабілізацыі пайшоў на фронт. Больш ніякіх вестак ад яго не было. З немаўлём на руках хавалася ад акупантаў па балотах, ратавалася ад азвярэлых ворагаў у час Ушацкага прарыву. Цудам засталася жывой. Вярнулася ў спаленую вёску Нізгалава. Людзі прынялі. Пасля вайны атрымала пахавальную. З сынам Мікалаем збіраліся адведаць магілу мужа ў Ленінградскай вобласці, але не выйшла. Няма ўжо Мікалая. Дзеці яго — на поўначы Расіі. Адзінокую Ніну прыняла бальніца сястрынскага догляду. Часта яе наведваюць работнікі сельвыканкама, школьнікі.

Пад адным дахам з сацыяльнай установай размешчана амбулаторыя ўрача агульнай практыкі, якой загадвае Марына Папко. Больш за сорак гадоў тут працуе выпускніца Аршанскага медвучылішча Ніна Кунахавец. Дарагім сэрцу для яе, як і для многіх іншых, каго лёс прывёў сюды, стаў аграгарадок, дзе ўмеюць шанаваць сваю гісторыю, захоўваць традыцыі.

Няхай жа будзе шчодрым у Бачэйкаве на добрыя справы Год малой радзімы!

(скарочана)

Уладзімір Субат
СБ

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Крывінку", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamnikat.org/kryvinka.html каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

БЕЛАРУСЬ–РАСІЯ

НАВОШТА ПУЦІНУ ЕХАЦЬ У БЕЛАРУСЬ?

Чаго чакае афіцыйны Мінск ад новага прэзідэнцкага тэрміну Уладзіміра Пуціна? Я згодны з высновамі большасці экспертаў, што ўступленне Уладзіміра Пуціна ў новы прэзідэнцкі тэрмін істотна не паўплывае на стан двухбаковых дачыненняў паміж дзвюма краінамі.

Пасля шматмесячнага перапынку Аляксандр Лукашэнка і Уладзімір Пуцін нарэшце правялі кароткія перамовы на палях саміту ЕАЭС. За гэты час назапасілася шмат спрэчных пытанняў, якія варта было б абмеркаваць.

Але, здаецца, у дадзены момант на першае месца выходзіць фармальнае, сімвалічнае пытанне. У міжнароднай палітыцы існуе традыцыя, што першы замежны візіт новы кіраўнік дзяржавы ці ўраду ажыццяўляе ў тую краіну, якая з'яўляецца для яго найбольш важным партнёрам. Гэта дэманстрацыя замежна-палітычнага прыярытэту. Дарэчы, за гэтым уважліва сочаць эксперты, СМІ, з гэтага робяць важныя высновы…

Відавочна, што цяпер беларускі правадыр вельмі хацеў бы, каб зноў першы візіт Уладзіміра Пуціна пасля яго інаўгурацыі адбыўся менавіта ў Мінск. Выкажу меркаванне, што менавіта гэтае пытанне было галоўным падчас сустрэчы двух лідараў у Сочы.

І такі візіт анансаваны. Аляксандр Лукашэнка 9 мая падчас святочных урачыстасцяў з гонарам расказаў, што чарговае пасяджэнне Вышэйшага дзяржсавету Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі запланавана правесці ў Мінску. Гэта адбудзецца у трэцяй дэкадзе чэрвеня…

Аднак усё гэта фармальны, сімвалічны бок беларуска-расійскіх адносін. Звернемся да змястоўных пытанняў.

Я згодны з высновамі большасці экспертаў, што ўступленне Уладзіміра Пуціна ў новы прэзідэнцкі тэрмін істотна не паўплывае на стан двухбаковых дачыненняў паміж дзвюма краінамі. Саюзніцкія адносіны захаваюцца, хоць, як звычайна, ім будуць спадарожнічаць бясконцыя канфлікты і скандалы. Можна канстатаваць, што сёння Мінск і Масква па-рознаму бачаць парадак дня стасункаў паміж краінамі.

Найперш, Беларусь імкнецца забяспечыць свабодны і прыярытэтны доступ беларускай прадукцыі на расійскі рынак. Гаворка не толькі пра харчовыя тавары (малако і мяса). Мінск дамагаецца, каб захады ўраду Расіі па абароне нацыянальнага вытворцы не пашкодзілі беларускім прадпрыемствам, каб нашы тавары мелі такія ж ільготы на тэрыторыі РФ, як і ўласна расійскія.

Цягам усіх гадоў так званай «беларуска-расійскай інтэграцыі» галоўнай праблемай, вакол якой адбываецца супрацьстаянне паміж Мінскам і Масквой, з'яўляецца пытанне энергарэсурсаў. Беларусь, як звычайна, імкнецца атрымаць расійскі газ і нафту на як мага больш ільготных умовах, Расія ж квола супраціўляецца. Гэтым разам усе энергетычныя пытанні вырашаныя да 2019 года. Цяпер ідуць перамовы пра цэны і ўмовы паставак энергарэсурсаў у наступныя гады.

І вось тут можа ўзнікнуць адна праблема. Яна моцна звязаная з тым канфліктам паміж Расіяй і Захадам, які хутка нарастае.

Запаветная мара беларускага кіраўніцтва — з 2025 года перайсці на ўнутраныя расійскія кошты на энерганосьбіты. Уласна кажучы, гэта быў галоўны пернік, з дапамогай якога Масква ўцягнула Мінск у Мытны саюз і ЕАЭС. Справа ў тым, што гэта абяцанне Крамля зыходзіла з тагачасных планаў кіраўніцтва РФ да 2025 года перавесці ўнутраныя расійскія кошты на энерганосьбіты на ўзровень сусветных. Гэта было часткай стратэгіі інтэграцыі Расіі ў сусветную эканоміку. У сувязі з чым Расія брала пэўныя абавязальніцтвы перад уступленнем у Сусветную гандлёвую арганізацыю (СГА).

Але з таго часу сітуацыя радыкальна змянілася. Цяпер, калі супраць Расіі ўводзяць эканамічныя санкцыі, яе спрабуюць выкінуць з працэсаў глабалізацыі, яна апынулася ў ізаляцыі, Масква ў адказ можа абнуліць усе свае абавязальніцтвы перад СГА і адмовіцца ад ранейшых планаў. Бо яны прымаліся ў іншых умовах. У выніку ўсе разлікі беларускага ўраду пагражаюць так і застацца марамі. А гэта можа выліцца ў вялікі скандал у адносінах паміж саюзнікамі.

І прыкметы гэтага канфлікту ўжо праглядаюцца. На саміце ЕАЭС у Сочы Лукашэнка заявіў: «На жаль, зноў не гатовыя для абмеркавання на вышэйшым узроўні праграмы фармавання агульных рынкаў газу, нафты і нафтапрадуктаў. Спадзяемся, што хаця б да канца бягучага года мы паставім подпісы пад гэтымі асноватворнымі дакументамі. І не трэба тут падазраваць Беларусь, што гэта толькі ў інтарэсах Беларусі. Мы дамовіліся, што мы вырашым гэтае пытанне, значыць, яго трэба вырашаць».

Яшчэ адной праблемай беларуска-расійскіх адносін становіцца вайскова-тэхнічнае супрацоўніцтва. Расія адмаўляецца пастаўляць у Беларусь найноўшае ўзбраенне (самалёты, ракетныя комплексы) нават за грошы. Бо, па-першае, не вельмі давярае саюзніку. Па-другое, Масква хоча прымусіць такім чынам Мінск на размяшчэнне сваіх вайсковых базаў на беларускай тэрыторыі.

Акрамя таго, у 2020 годзе заканчваецца тэрмін дзейнасці пагаднення аб знаходжанні ў Беларусі двух расійскіх вайсковых аб'ектаў — радыёлакацыйнай станцыі пад Ганцавічамі і станцыі сувязі ВМФ Расіі пад Вілейкай. Умовы новага пагаднення могуць стаць прадметам вострых дыскусій паміж саюзнікамі.

Ці яшчэ адна тэма для рознагалосся: Беларусь не атрымала чарговыя траншы ад Еўразійскага фонду стабілізацыі і развіцця ў памеры 400 мільёнаў долараў. Яны павінны былі паступіць у першым квартале 2018 года. Хутка скончыцца другі квартал, а грошай няма. Фонд лічыць, што беларускі бок не выканаў усе ўмовы крэдытнай праграмы.

Дарэчы, у гэтым годзе Беларусь павінна заплаціць Расіі 1 мільярд 7,5 мільёна долараў доўгу за мінулыя крэдыты. І, як звычайна, Мінск будзе прасіць аб рэфінансаванні запазычанасці. Гэта значыць, прасіць новы крэдыт.

Са свайго боку, Расія хацела б ад Беларусі большай лаяльнасці, большай падтрымкі замежнай палітыкі Масквы. Бо атрымліваецца, што ў сваёй канфрантацыі з Захадам Крэмль апынуўся без саюзнікаў. Гэта для Масквы даволі дыскамфортна. Таму Пуцін будзе ціснуць на Беларусь, патрабаваць стаць у адзін шэраг.

Увогуле, апошнім часам у палітыцы Беларусі назіраецца дзіўны парадокс. Эканамічная залежнасць ад Расіі не змяншаецца, а ў замежнай палітыцы афіцыйны Мінск усё больш дыстанцуецца ад Масквы. Нейкі час можна сядзець у такім шпагаце. Але ці доўга?

Валеры Карбалевіч
"Новы час"

«ТУНЕЯДЦЫ»

ДЕЛАТЬ БИЗНЕС И КОПАТЬ ОГОРОДЫ

17 мая депутаты Палаты представителей рассматривали новый декрет «о тунеядстве». Его поддержали все депутаты за исключением двух представителей оппозиции — Елены Анисим и Анны Канопацкой. В специальных комиссиях уже знают, какие варианты будут предлагать «тунеядцам», чтобы те считались задействованными в экономике.

Обновленный декрет о содействии занятости населения депутатам представляла министр тура и соцзащиты Ирины Костевич. По новому декрету «тунеядцев» обяжут возмещать полную стоимость газоснабжения, подогрева воды и отопления.

К «тунеядцем» подойдут индивидуально

Сейчас на местах идет процесс обновления состава комиссий, которые будут заниматься координацией работы по содействию занятости населения. Туда будут входить местные чиновники, депутаты, члены ФПБ и других прогосударственных общественных организаций.

Таким комиссиям даже дадут право рекомендовать отправлять в ЛТП тунеядцев, ведущих асоциальный образ жизни.

В течение июня Минтруда планирует разработать памятки для комиссий.

«Мы, конечно, ставили задачу перед комиссиями выслушать каждого человека с точки зрения понимания его ситуации. Включить его в список на полную оплату — это не цель. Прежде всего, это индивидуальный подход, чтобы оказать человеку содействие», — пояснила журналистам Ирина Костевич.

Министр добавила, что тех, кого признают незадействованными в экономике, будут приглашать на заседание комиссий, но идти туда они не обязаны.

Naviny.by узнали, как будут работать комиссии, которым решать, тунеядец вы или нет.

«Тунеядцы» смогут взять на стартап 3 тысячи рублей

Например, в Пружанском районе специальная комиссия уже сформирована. В ее состав вошли 17 человек. Сейчас в районе 99 официально безработных и 381 вакансия.

«Работу у нас можно найти как на предприятиях малого бизнеса, так и на государственных предприятиях. Вакансий у нас больше, чем людей, которые стоят на учете в центре занятости. Мы будем работать по тем документам, которые у нас есть. Если, например, у вас есть приусадебный участок и вы занимаетесь огородничеством, то вы уже не тунеядец», — пояснили в комиссии Пружанского района.

Что предлагает в Пружанском районе потенциальному тунеядцу общереспубликанский банк вакансий? Самая «вкусная» зарплата — на предприятии «Родина», директору предлагают 900 рублей. Остальные вакансии — от 230 до 550 рублей. Чаще всего требуются трактористы.

В Каменецком районе в «тунеядской» комиссии 21 человек. Официальных безработных немного — 28 человек, и 200 вакансий от службы занятости. В уже сформированной комиссии не занятым в экономике дают еще один совет — делать свой бизнес.

«Тем, кто решит заняться бизнесом, предусмотрена даже денежная помощь от государства. А мы поможем спланировать такой бизнес», — рассказали в комиссии.

Размер денежной помощи зависит от места жительства: городской «тунеядец» может получить на свое дело 3 тысячи рублей, сельский — 2 тысячи рублей.

Министерство труда обещает сформировать базу «тунеядцев» до 1 декабря. А уже в 2019 году признанные «тунеядцами» граждане будут обязаны платить за газ, подогрев воды и теплые батареи по стопроцентным тарифам.

Артем Мартынович
https://naviny.by

КОШТЫ

ЦЕНЫ ОПЕРЕЖАЮТ ИНФЛЯЦИЮ

Цены в магазинах растут намного больше, чем инфляция по Белстату: разница в два раза. Почти два года назад в Беларуси произошла деноминация: 1 июля 2016 года миллионы превратились в тысячи. С тех пор белорусы подозревают, что цены в магазинах растут намного больше, чем кажется. Просто из-за копеек это незаметно.

Два года назад редакция Еврорадио сформировала небольшой продуктовый набор и сделала их фотографии с ценниками. Сегодня мы пошли в те же магазины и рассмотрели ценники на те же продукты.

Больше всего выросла в цене клюквенная настойка «Бульбашъ» — с 8,21 до 12,14 рубля, то есть на 47%. Но если употребить настойку под филе сельди в масле «Vici», это немного компенсирует инфляцию пития, ведь селёдка подешевела на 4%.

Молоко «Малочны гасцінец» по ценникам подорожало на 31%, а цена на сметану «Пан Мысліцкі» выросла на 20-28%, в зависимости от жирности.

Зато намного меньше (сразу на 17%) белорусы платят за растительное масло «Олейна», которое до деноминации стоило 3 рубля 38 копеек, сегодня — 2,82 рубля. Ну, и наш странный набор продуктов за всё это время подорожал на 22%.

Интересно, что у Белстата другая инфляция, угадайте в какую сторону. С июля 2016 по апрель 2018 года цены на продукты питания в Беларуси повысились на 11%. Сметана подорожала на 22,6%, молоко — на 21,2%, стоимость подсолнечного масла снизилась на 3,8%.

В стране Белстата жить лучше. Но экономист Леонид Фридкин спешит защитить Национальный статистический комитет и объясняет, почему реальная инфляция не совпадает с официальной.

«Мы смотрим, например, как резко подорожал шоколад. Но виновата в этом не деноминация и не жадность наших кондитеров. Проблема в том, что в мире существенно подорожали какао-бобы, и это повлияло на конечную продукцию. Поэтому все претензии к тому, что в Гане подорожали какао-бобы.

С другой стороны, вот растительное масло. Если мы посмотрим индексы цен ФАО, то увидим, что на биржах цены на многие продукты питания, в том числе на растительное масло, опускались из-за того, что в мире были высокие урожаи, а баловаться с биотопливом желающих становится всё меньше. То есть отголоски глобальных процессов отражаются на ценниках, которые мы видим на своих прилавках.

Цены на алкоголь сильно зависят от уровня акцизов. Поскольку на многие виды алкоголя цены ещё остаются регулируемыми, то динамика цен не совпадает с общим уровнем инфляции. То же самое происходит со многими другими продуктами».

По словам Фридкина, многие белорусские производители сильно ориентируются на российский рынок, производят гораздо больше, чем могут съесть белорусы. Казалось бы, на нашем рынке цены должны быть ниже, но нет. Высокими ценами для белорусов компании компенсируют экспортные затраты.

«В расчёте инфляции действует очень сложная схема. Если взять какой-то набор 10-15 продуктов и посчитать среднее арифметическое, то это не будет показателем инфляции», — заверяет экономист.

Но глаза не обманешь: когда читаешь, что в 2017 году инфляция удержалась в пределах 5%, а потом подсчитываешь, что молоко подорожало на 31%, чувства охватывают странные.

https://euroradio.fm

КАНАНІЗАЦЫЯ

У ІМЯ АЙЦА І СЫНА І СЬВЯТОГА ЧОРТА

Гадоў каля дваццаці таму ў Расеі кананізавалі цара Мікалая II, якога датуль называлі «крывавым». Сёньня можна сустрэць праваслаўнага харугваносца з ордэнам Леніна ў несьмяротным палку. Галоўнай фігурай сваёй гісторыі расейскі народ, нібыта, назваў Сталіна, і ўжо ніхто не зьдзіўляецца прапановам абʼявіць сьвятым наступнага «крывавага». Хто далей? Дʼябал? Яшчэ далей толькі марсіяне.

Міністар унутраных справаў РБ Шуневіч душою ўвесь у гэтых фантасмагарычных працэсах, тым больш фантасмагарычных, што целам ён — у незалежнай краіне Беларусі. Гэта ён вывеў на вуліцы «супрацоўнікаў у цывільным» і тым самым дэ факта легалізаваў дзяржаўны бандытызм. Гэта ён носіць форму сталінскага НКВД. Гэта пры ім колькасьць нічым не матываваных нападаў міліцыі на грамадзян вырасла ў разы (тым самым — рапартуе: зьменшылася колькасьць злачынстваў!). Гэта яго так моцна хвалююць (што б вы падумалі?) вясёлкавыя сьцягі на заходніх пасольствах.

«Мы мяркуем, па-першае, што не рэагаваць на падобнага кшталту падзеі мы ня маем ніякага права. Гэта ўнутраная справа, у тым ліку нашага міністэрства... Я называю гэта прапагандай таго вобразу жыцьця, які нам непрымальны... і вялікіх імунітэтаў, на жаль, апроч нашай гісторыі і рэлігіі, няма».

«Вобраз жыцьця непрымальны» каму? — Шуневічу, міліцыі, народу? Мне, напрыклад, непрымальна, каб чыноўнік, пастаўлены іншым чыноўнікам бяз згоды народа, выказваўся ад імя гэтага народа. Ні на хвіліну не сумняваюся, што гэты аматар НКВД можа займаць пасаду міністра толькі пры Лукашэнку, а не пры Беларусі ці беларускім народзе ці нават пры нейкім іншым Лукашэнку. Чыноўнік, абавязак якога забясьпечваць парадак, ня мусіць рэагаваць на сьцяг на пасольстве Вялікабрытаніі ўжо хоць бы таму, што сьцяг гэты грамадзкага парадку не парушае. Сытуацыю ратуе тое, што ў чыноўніка кароткія рукі. Быў бы сьцяг у руках грамадзяніна РБ — капцы таму грамадзяніну. Замучаюць і пры тым ніколі не прызнаюць за што. Маўляў, «лаяўся матам».

«Наша гісторыя» для Шуневіча — гэта сталінскі НКВД. Але Беларусь не Расея. Тут адносіны да незаконных рэпрэсіяў сталінскіх часоў іншыя, яны ня могуць трактавацца і не трактуюцца людзьмі як «свае», а далей — як нешта пазытыўнае і тое, што «можам паўтарыць». Ні ў адным апытаньні беларусаў Сталін не займаў і ня можа займаць першае месца, колькі б ні стараўся на нашай зямлі рускі тэлевізар.

З «нашай рэлігіяй» яшчэ больш складана. Беларусь, у адрозьненьне ад Расеі, ня монаканфэсійная краіна, дзе царква зраслася зь дзяржавай, то бок адбыўся, як кажуць злапыхацелі, «союз воров с попами». Беларусь шматканфэсійная. Прычым рэальна актыўныя ў веры пратэстанты і каталікі пераважваюць праваслаўных, якія зазвычай выконваюць нейкія каляндарныя дзеяньні, таму што так робяць усе або таму, што так паказвае рускі тэлевізар.

Што гэта значыць? Што кананізацыя чорта, калі да гэтага дойдзе ў Маскве, ніколі ня будзе прынятая людзьмі ў Беларусі. І пасяліць гэтага чорта ў душах людзей будзе ня менш складана, чым Шуневічу дацягнуцца да вясёлкавага сьцягу на брытанскім пасольстве.

Сяргей Дубавец
"Радыё Свабода"

"ПАКАРАННЕ"

ЛУКАШЕНКО «НАКЛОНИЛ» ГЛАВ ОБЛАСТЕЙ

Председателям Витебского и Могилевского облисполкомов объявлены замечания за несвоевременную выплату зарплат на предприятиях региона.

Александр Лукашенко недоволен работой председателей Витебского и Могилевского облисполкомов Николая Шерстнева и Владимира Доманевского. Обоим объявлено замечание за то, что они не выполнили поручение о своевременной выплате заработной платы.

Подробности не сообщаются. Чем же могли провиниться чиновники?

По статистике, именно в этих двух регионах больше всего организаций, которые задолжали своим работникам по зарплате. По данным на 1 мая 2018 года, в Витебской области их насчитывалось 80, а в Могилевской области — 56. Для сравнения: в Минске — 17, Минской области — 12, Гродненской области — 5, а в Гомельской и Брестской областях — ни одного.

По размеру просроченной задолженности первое место также занимает Витебская область. На начало мая организации этого региона задолжали работникам 3,829 млн рублей.

А вот Могилевская область занимает третье место с просроченной задолженностью в 2,504 млн. Опережает ее Минск с суммой в 3,501 млн рублей. Четвертое и пятое место занимают Минская и Гродненская области. Там просроченная задолженность составила 1,888 млн рублей и 157 тысяч рублей, соответственно.

В Комитете по труду, занятости и социальной защите Могилевского облисполкома Naviny.by рассказали, что из общего числа задолжавших организаций две являются строительными и находятся в процедуре ликвидации, а остальные — сельскохозяйственные.

«У нас в предыдущие месяцы такой сложной ситуации не было. Она вызвана тем, что возникла неотложная необходимость направления части денежных средств на весенне-полевые работы. Это залог будущего урожая, будущих финансовых поступлений», — объяснили в комитете.

Сейчас ситуация нормализуется, отметили в Могилевском облисполкоме. Из 56 организаций в списке должников осталось 17: «Сегодня или максимум в понедельник заработная плата в этих организациях будет закрыта».

В Витебской области большинство должников — также сельхозпредприятия. Две промышленные организации и одна из сферы ЖКХ находятся в стадии ликвидации.

«У нас практические все организации, которые имеют задолженность по заработной плате, — именно сельские. А село у нас традиционно — зона рискованного земледелия. Наши организации всегда находились в более худшем финансовом положении [по сравнению с другими областями]», — объяснили Naviny.by в Комитете по труду занятости и социальной защите Витебского облисполкома.

В ведомстве надеются, что ситуацию помогут исправить президентские указы, направленные на улучшение финансового положения сельхозорганизаций.

«Это не какие-то вливания, чтобы предприятие заплатило заработную плату с этих денег. Там идут рассрочки и отсрочки по задолженности, гарантии под кредиты, реорганизация предприятий. Там идет огромная работа, чтобы предприятие окрепло. А если предприятие будет крепко стоять на ногах, оно не будет не выплачивать деньги», — отметили в Витебском облисполкоме.

На проблемы с выплатой заработных плат, в том числе и в Витебской области, ранее обращали внимание в Генеральной прокуратуре и Федерации профсоюзов Беларуси.

«Одно из основных прав наших граждан — право на своевременность выплаты заработной платы. Этот вопрос стоит на особом контроле у органов прокуратуры. Только за прошлый год нами было привлечено к административной, дисциплинарной и материальной ответственности более 1,5 тысячи должностных лиц. От решения этой проблемы зависит как повышение эффективности производства, так и рост благосостояния людей, благоприятный социально-психологический климат в обществе», — говорил на круглом столе в марте этого года начальник управления Генпрокуратуры по надзору за исполнением законодательства и законностью правовых актов Андрей Мальцев.

Алексаендр Ярошевич
"БЕЛАПАН"

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 30.05.2018 у 16.45
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.